

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1882.

Andra Kammaren.

N:o 5.

Söndagen den 29 Januari.

Kl. 7 e. m.

§ 1.

Föredrogs Kongl. Maj:ts i gårdagens sammanträde bordlagda proposition, angående löneförbättring åt lärare vid de allmänna läroverken och vissa pedagogier, högre lärarinneseminarier samt folkskolelärareseminarierna m. m.; och beslöt Kammaren hänvisa denna nådiga proposition till Stats-Utskottet, dock under förbehåll att, derest det af Herr vice Talmannen *C. Ifvarsson* i gårdagens sammanträde väckta förslag om tillsättande af ett Särskildt Utskott för behandling af ifrågavarande Kongl. proposition blefve af Riksdagens båda Kamrar antaget, densamma då skulle till detta Särskilda Utskott öfverlemnas.

§ 2.

Efter föredragning dernäst af Herr vice Talmannens i föregående § omförmälda, på Kammarens bord hvilande förslag, blef detsamma af Kammaren antaget; hvadan Kammaren alltså för sin del beslutit, att ett Särskildt Utskott, bestående af sju ledamöter från hvardera Kammaren, skulle tillsättas för behandlande af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående löneförbättring åt lärare vid de allmänna läroverken och vissa pedagogier, högre lärarinneseminarier samt folkskolelärareseminarierna m. m.; och skulle, jemlikt stadgandet i 37 § 1 mom. Riksdagsordningen, Första Kammaren inbjudas att i detta beslut med Andra Kammaren sig förena.

Genom bifall till Herr vice Talmannens ifrågavarande förslag hade Kammaren jemväl beslutit att välja tre suppleanter i det Särskilda Utskottet, för den händelse Första Kammaren skulle antaga ofvanberörda inbjudning.

§ 3.

Föredrogs de i gårdagssammanträdet anmälda motioner; och hänvisades:

- Herr *W. Farups* motion, N:o 37, till Stats-Utskottet;
 Herr *Lasse Jönssons* motion, N:o 38, till Bevillnings-Utskottet;
 Herr *Olof Anderssons* motion, N:o 39, till Lag-Utskottet;
 Herr *E. Thomassons* motioner, N:is 40, 41 och 42, till Stats-Utskottet;
 Herr *H. Johnssons* i Broby motion, N:o 43, till Stats-Utskottet;
 Herr *A. Svenssons* i Bossgården motion, N:o 44, till Lag-Utskottet;
 Herr *G. Sällings* motioner, N:is 45 och 46, till Lag-Utskottet;
 Herr *A. F. Peterssons* i Sibbarp motion, N:o 47, till Lag-Utskottet;
 Herr *J. M. Svenssons* motion, N:o 48, till Lag-Utskottet;
 Herr *A. P. Danielsons* motioner, N:o 49 till Bevillnings-Utskottet
 och N:o 50 till Lag-Utskottet;
 Herrar *A. P. Danielsons*, *Gustaf Jonssons*, *Nils Peterssons*, *J. Fr. Carlssons* och *J. Jonassons* i Gullaboås motion, N:o 51, till Banko-Utskottet;
 Friherre *A. E. Nordenskiölds* motion, N:o 52, till Tillfälligt Utskott;
 Herr *J. A. Sjös* motion, N:o 53, till Lag-Utskottet;
 Herr *A. W. Ljungmans* motion, N:o 54, till Stats-Utskottet;
 Herr *J. P. Nilssons* motion, N:o 55, till Lag-Utskottet;
 Herr *Samuel Johnsons* motion, N:o 56, till Bevillnings-Utskottet;
 Herr *E. P. Jonssons* motion, N:o 57, till Lag-Utskottet;
 Herr *A. Hedins* motion, N:o 58, till Banko-Utskottet;
 Herr *Anders Bengtssons* motion, N:o 59, till Stats-Utskottet;
 Herr *G. W. Lönegrens* motion, N:o 60, till Stats-Utskottet; samt
 Herr *C. A. Larssons* motion, N:o 61, till Banko-Utskottet.

§ 4.

Följande nya motioner anmäldes, nemligen af:

Herr *C. G. Lindmark*, N:o 62, om förändrade stadganden angående befälhafvares å kronofartyg ersättningskyldighet för skada, som genom befälhafvares vållande men utan uppsåt fartyget eller annan egendom tillskyndats;

Herr *Chr. Assarsson*, N:o 63, om upphörande af en under namnet "resekallspenningar" till presterskapet i Skåne utgående utskyld;

Herr *A. Hedin*:

N:o 64, om revision af 20 kap. Strafflagen;

N:o 65, om förhöjning af allmänna indragningsstatens förslagsanslag; och

N:o 66, om vissa vilkor för Riksdagens bifall till Kongl. Maj:ts proposition med förslag till nya handels- och sjöfartsförhållanden med Frankrike;

Vice Talmannen Herr *C. Ifvarsson* m. fl., N:o 67, angående understöd af statsmedel för anläggande af jernväg från Helsingborg genom Halland till Göteborg;

Herr *Jöns Persson*, N:o 68, angående ändring af 60 § Utsökningslagen;

Herr *Eric Olsson*, N:o 69, angående inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Örebro;

Herr *C. Carlsson*:

N:o 70, angående tillägg till 9 § i Kongl. Förordningen den 17 Maj 1872 om ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om härads-ting; och

N:o 71, angående fridlysning af elg intill 1887 års slut;

Herr *S. M. Olsson* i Sörnäs m. fl., N:o 72, angående anvisande af ett anslag å 10,000 kronor till nya provincialläkareplatser;

Herr *C. J. Svensén*, N:o 73, angående ändring af 87 § 2 mom. Regeringsformen;

Herr *I. Asklöf*:

N:o 74, om underdånig skrifvelse angående utarbetande och framläggande af förslag till ändring i den kommunala rösträtten på landet; och

N:o 75, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående utredning och reglering af konsistorienotariernes löneinkomster;

Herr *E. Westin*, N:o 76, om underdånig skrifvelse angående vidtagande af åtgärder i och för förbättrande af arbetarens ställning och vilkor i allmänhet;

Herr *A. Göransson*, N:o 77, om ändring i stadgandena rörande den kommunala rösträtten på landet;

Herr *S. Wieselgren*, N:o 78, angående anvisande af anslag för tillfällig löneförbättring åt lärare vid allmänna läroverken samt vid de två- och enklassiga pedagogierna;

Herr *Ola Andersson* i Burlöf, N:o 79, angående hvitbetssockerbeskattningen;

Herr *A. J. Lyth*, N:o 80, angående anvisande af medel för undersökning rörande åvägbringande af en kommunikationslinie mellan Vestervik och Libau öfver Gotland;

Herr *Johan Eric Ericsson* i Ahlberga, N:o 81, angående löneförbättring för folkskolelärare;

Herr *A. W. Ljungman*, N:o 82, om underdånig skrifvelse angående omarbetning af gällande förordning för sparbanker samt utarbetande af redogörelse för sparbankers och låneföreningars organisation och förvaltningar;

Herr *J. Marcuson*, N:o 83, om tillägg till 28 § i Militieboställsordningen den 23 Januari 1836;

Herr *Jöns Rundbäck*, N:o 84, angående tull å vissa växter och frön;

Herr *Sven Andersson*:

N:o 85, om utverkande på ministeriel väg af hemortsrätt i Danmark och Tyskland åt svenskar, hvilka en viss tid oafbrutet uppehållit sig i något af nämnde länder; och

N:o 86, om ändring i Kongl. cirkuläret den 9 Februari 1844 i hvad den angår konsistorienotariernes rätt att vid vissa insamlade kollektmedel m. m. uppbära 6 procents uppbördsprovision;

Herr *Hans Andersson* i Bringåsen, N:o 87, om underdånig skrifvelse angående förbud för utskänkning af spirituösa drycker vid läger under vapenöfningstider eller då trupp eljest är sammandragen;

Herr Grefve *E. Sparre*:

N:o 88, angående anvisande af medel för undersökning om och beräkning af kostnaden för beredande af aflopp för Mälarens vatten till förekommande af skadliga öfversvämningar; och

N:o 89, angående pension åt Kaptenen Johan Westmans enka Fredrika Augusta Westman, född Uddman;

Herr *H. F. Bergström*, N:o 90, om ändring af 30 kap. 1 § Rättegångsbalken;

Herr *F. Berglöf*, N:o 91, angående inlösen för statens räkning af jernvägen Söderhamn—Bergvik samt anvisande af anslag för samma jernvägs ombyggnad och förlängning;

Herr *E. P. Jonsson* m. fl., N:o 92, angående inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Hernösand;

Herr *A. Bokström*, N:o 93, om underdånig skrifvelse med tillstyrkande af bifall till det af landsstatskomiterade framställda förslag om stämmoböters utbytande mot en lämplig indrifningsafgift;

Herr *Jonas Andersson* i Häckenäs, N:o 94, angående anslag för understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid af staten understödda folkhögskolor;

Herr *S. F. Norén*, m. fl., N:o 95, angående inregistreringsafgift å mjöl af spanmål: alla slag;

Herr *J. G. Granlund*, N:o 96, angående höjande af anslaget till reseunderstöd åt fabriks- och handverksarbetare;

Herr *Anders Johansson*, N:o 97, angående tull å fläsk;

Herr *Johan Jönsson*, N:o 98, angående skyldighet för utvandrare att, för utfäende af prestbetyg, förete bevis derom att löpande årets krono- och kommunalutskylder blifvit guldna;

Herr *J. Johansson* i Bergsäng, N:o 99, angående eftergift för viss tid af den åtskilliga bergslagshemman eller hyttor inom Vestmanlands, Örebro och Vermlands län ålagda förhöjning i mantalsräntan;

Herr *J. Anderson* i Tenhult m. fl., N:o 100, angående inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Jönköping;

Herr *C. A. Larsson*:

N:o 101, angående ändring i bestämmelserna om kommuners rätt att öfver sina kyrkokassor förfoga; och

N:o 102, angående underdånig skrifvelse derom att jemväl på åborätt till kronojord, som åt städerna donerats, måtte tillämpas stadgandena i Kongl. kungörelsen den 23 December 1881, om öfverlåtelse af åborätt till under bruk skattelösta hemman;

Herr *Anders Nilsson*, N:o 103, om underdånig skrifvelse angående vidtagande af åtgärder för återvinnande till kyrkorna af för andra ändamål anordnad kyrkotionde;

Herr *Johannes Larsson*, N:o 104, angående ändring af 57 § sista momentet i gällande förordning, angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker;

Herr *Axel Key*, N:o 105, angående anslag till fyllnad i inköpssumman för den af enkefru C. Scholander till Nationalmuseum hembjudna samling af framlidne Professoren F. V. Scholanders handteckningar och aqvareller;

Herr *C. Mejenqvist*, N:o 106, om ändring i Kongl. Förordningen den 18 September 1874, angående försäljning af vin och maltdrycker;

Herr *M. Rubenson*, N:o 107, om ändringar i kommunalförordningen för Stockholm;

Herr *A. P. Lind*:

N:o 108, angående beviljande af förslagsanslag till pensionering af folkskolelärare; och

N:o 109, angående utbetalning från statsverket af hela den folkskolelärare tillkommande kontanta afföning;

Herr *A. V. Åbergsson*, N:o 110, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående lagbestämmelser om delning af stadsfastighet m. m.;

Herr *Jan Andersson* m. fl., N:o 111, om anslag till inköp af gamla lasarettstomten i Falun med derå befintliga åbyggnader samt dessas inredning till embetslokaler åt länsstyrelsen i Kopparbergs län;

Herr *O. Schenström*, N:o 112, angående underdomstolarnes ombildning;

Herr *C. Johansson*, N:o 113, angående förmånsrätt för kommunalutskylder;

Herrar *J. Smedberg* och *S. F. Norén*, N:o 114, om inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Borås;

Herr *S. Håkanson*, N:o 115, om inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Wenersborg; samt

Herr *L. J. Larsson*, N:o 116, om låneunderstöd af statsmedel för anläggande af jernväg från Hesselholm genom Småland till Landeryds jernvägsstation.

Samtliga ofvanberörda motioner bordlades.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag; hvarpå Kammarrens ledamöter åtskildes kl. 8 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.

Tisdagen den 31 Januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 23 i denna månad.

§ 2.

Upplästes två till Kammaren inkomna så lydande sjukbetyg:

Att Borgmästaren E. Thomasson, som lider af en akut magkatarr, icke för närvarande kan deltaga i riksdagsgöromålen, intygas.
Stockholm den 30 Januari.

E. Ödmansson.

Med. D:r.

Att ledamoten i Riksdagens Andra Kammare Herr F. G. Jansson till följe af sjukdom — Catarrhus gastrointestinalis — är hindrad att infinna sig vid plenum i dag intygas.

Stockholm den 31 Januari 1882.

K. Kjerner.

Med. D:r.

I sammanhang härmed tillkännagaf Herr Talmannen, att Herr *C. H. Rundgren* anmäls vara af sjukdom förhindrad att denna dag deltaga i Kammarrens förhandlingar.

§ 3.

Skedde föredragning af de på Kammarrens bord hvilande motioner; och hänvisades:

Herr *C. G. Lindmarks* motion, N:o 62, till Lag-Utskottet;Herr *Chr. Assarssons* motion, N:o 63, till Tillfälligt Utskott; samtHerr *A. Hedins* motioner, N:o 64 till Lag-Utskottet, N:o 65 till Stats-Utskottet och N:o 66 till Bevillnings-Utskottet.

Efter föredragning dernäst af Herr vice Talmannen *C. Ifvarssons* m. fl. motion, N:o 67, angående understöd af statsmedel för anläggande af jernväg från Helsingborg genom Halland till Göteborg, yttrade

Herr Jöns Rundbäck: Då jag är förvissad om att den jernväg, hvars anläggande blifvit uti den nu föredragna motionen föreslagen, icke blott är högst behöflig för de landsdelar, hvilka den

skulle komma att genomlöpa, utan äfven kommer att blifva till största gagn för hela landet, ber jag att få i motionen instämma. Men jag gör det under den förhoppning och i den fasta tillförsigt, att, då man talar om en vestkustbana i allmänhet, man icke tänker sig densamma fullbordad, förrän den äfven blifvit dragen genom Bohuslän, hvars folkmängd och öfriga förhållanden göra det berättigadt till erhållande af en sådan bana.

Häruti förenade sig Herr *Lind*.

Den ifrågavarande motionen blef derpå hänvisad till Stats-Utskottet.

Vidare hänvisades:

Herr *Jöns Perssons* motion, N:o 68, till Lag-Utskottet;

Herr *Erik Olssons* motion, N:o 69, till Banko-Utskottet;

Herr *C. Carlsons* motioner, N:o 70 till Lag-Utskottet och N:o 71 till Tillfälligt Utskott;

Herr *Stormats Mathias Olssons* m. fl:s motion, N:o 72, till Stats-Utskottet;

Herr *C. J. Svenséns* motion, N:o 73, till Konstitutions-Utskottet;

Herr *I. Asklöfs* motioner, N:o 74 till Lag-Utskottet och N:o 75 till Tillfälligt Utskott;

Herr *E. Westins* motion, N:o 76, till Tillfälligt Utskott;

Herr *A. Göranssons* motion, N:o 77, till Lag-Utskottet;

Herr *S. Wieselgrens* motion, N:o 78, till Stats-Utskottet;

Herr *Ola Anderssons* i Burlöf motion, N:o 79, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *A. J. Lyths* motion, N:o 80, till Stats-Utskottet;

Herr *Johan Eric Ericssons* i Ahlberga motion, N:o 81, till Stats-Utskottet;

Herr *A. W. Ljungmans* motion, N:o 82, till Lag-Utskottet;

Herr *J. Marcusons* motion, N:o 83, till Stats-Utskottet;

Herr *Jöns Rundbäcks* motion, N:o 84, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Sven Anderssons* motioner, N:is 85 och 86, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Hans Anderssons* i Bringåsen motion, N:o 87, till Bevillnings-Utskottet;

Grefve *E. Sparres* motioner, N:is 88 och 89, till Stats-Utskottet;

Herr *H. F. Bergströms* motion, N:o 90, till Lag-Utskottet;

Herr *F. Berglöfs* motion, N:o 91, till Stats-Utskottet;

Herr *E. P. Jonssons* m. fl:s motion, N:o 92, till Banko-Utskottet;

Herr *Aug. Bokströms* motion, N:o 93, till Stats-Utskottet;

Herr *Jonas Anderssons* i Häckenäs motion, N:o 94, till Stats-Utskottet;

Herr *S. F. Noréns* m. fl:s motion, N:o 95, till Bevillnings-Utskottet; och

Herr *J. G. Granlunds* motion, N:o 96, till Stats-Utskottet.

Sedan derpå Herr *Anders Johanssons* motion, N:o 97, angående

tull å fläsk, blifvit föredragen, anhöll motionären att få återtaga densamma; och biföll Kammaren denna anhållan.

Derefter hänvisades:

Herr *Johan Jönssons* motion, N:o 98, till Tillfälligt Utskott;

Herr *J. Johanssons* i Bergsäng motion, N:o 99, till Stats-Utskottet;

Herr *J. Andersons* i Tenhult m. fl:s motion, N:o 100, till Banko-Utskottet;

Herr *C. A. Larssons* motioner, N:o 101 till Lag-Utskottet och N:o 102 till Stats-Utskottet;

Herr *Anders Nilssons* motion, N:o 103, till Stats-Utskottet;

Herr *Johannes Larssons* motion, N:o 104, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Axel Keys* motion, N:o 105, till Stats-Utskottet;

Herr *C. Mejenqvists* motion, N:o 106, till Tillfälligt Utskott;

Herr *M. Rubensons* motion, N:o 107, till Lag-Utskottet;

Herr *A. P. Linds* motioner, N:is 108 och 109, till Stats-Utskottet;

Herr *A. V. Åbergssons* motion, N:o 110, till Lag-Utskottet;

Herr *Jan Anderssons* m. fl:s motion, N:o 111, till Stats-Utskottet;

Herr *O. Schenströms* motion, N:o 112, till Lag-Utskottet;

Herr *C. Johanssons* motion, N:o 113, till Lag-Utskottet;

Herr *J. Smedbergs* och *S. F. Noréns* motion, N:o 114, till Banko-Utskottet;

Herr *S. Håkansson*s motion, N:o 115, till Banko-Utskottet; samt

Herr *L. J. Larssons* motion, N:o 116, till Stats-Utskottet.

§ 4.

Herr Talmannen tillkännagaf, att han låtit uppgöra förslag till gruppering och fördelning af de motioner, som af Kammaren blifvit till Tillfälligt Utskott hänvisade, hvilket förslag hade följande lydelse:

Förslag

till fördelning af de motioner, hvilka af Riksdagens Andra Kammare blifvit hänvisade till behandling af Tillfälligt Utskott:

1:o. Till behandling af ett Tillfälligt Utskott (N:o 1) torde få öfverlemnas motioner af:

Herr *S. Wieselgren*, N:o 2, om underdånig skrifvelse angående revision af de stadgar, som röra det akademiska examensväsendet;

Herr *Chr. Assarsson*, N:o 63, om upphörande af en under namn af "resekallspenningar" till presterskapet i Skåne utgående utskyld;

Herr *I. Asklöf*, N:o 75, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående utbredning och reglering af konsistorienotariernes löneinkomster;

Herr *Sven Andersson*, N:o 86, om ändring i Kongl. Cirkuläret den 9 Februari 1844, i hvad det angår konsistorienotaries rätt att för vissa insamlade kollektmedel m. m. uppbära 6 procents uppbördsprovision; samt

Herr *Johan Jönsson*, N:o 98, angående skyldighet för utvandrare att, för utfäende af prestbetyg, förete bevis derom att löpande årets krono- och kommunalutskylder blifvit guldna.

Summa 5 motioner.

2:o. Till ett annat Tillfälligt Utskott (N:o 2) torde få hänvisas motioner af:

Herr Friherre *A. E. Nordenskiöld*, N:o 52, om underdånig skrifvelse angående utredande i hvad mån åtgärder kunde vidtagas för att inskränka den tid, under hvilken sjöfarten på Sveriges hamnar är stängd af is;

Herr *C. Carlsson*, N:o 71, angående fridlysning af elg intill 1887 års slut;

Herr *E. Westin*, N:o 76, om underdånig skrifvelse angående vidtagande af åtgärder i och för förbättrande af arbetarens ställning och villkor i allmänhet;

Herr *Sven Andersson*, N:o 85, om utverkande på ministeriel väg af hemortsrätt i Danmark och Tyskland åt svenskar, hvilka en viss tid uppehållit sig i något af dessa länder; samt

Herr *C. Mejenqvist*, N:o 106, om ändring i Kongl. Förordningen den 18 September 1874 angående försäljning af vin och maltdrycker.
Summa 5 motioner.

Efter skedd uppläsning blef detta förslag, som upptog de ifrågasvarande motionerna, 10 till antalet, att fördelas mellan två Tillfälliga Utskott, af Kammaren godkändt; hvadan Kammaren beslutit tillsätta två Tillfälliga Utskott. I afseende å dessa Utskotts sammansättning fattades enahanda beslut som vid de senare årens riksdagar, eller att i hvardera af dem skulle ingå nio ledamöter, samt att för desse ledamöter icke några suppleanter skulle utses.

Slutligen beslöt Kammaren, på hemställan af Herr Talmannen, att nästa Lördag den 4 instundande Februari företaga val af ledamöter i härofvän omförmälda Tillfälliga Utskott.

§ 5.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

Herr <i>C. Herslow</i>	under 10 dagar från och med denna dag.	
„ <i>A. Markstedt</i>	„ 14 „ „ „ „	1 Febr.
„ <i>A. Fredenberg</i>	„ 10 „ „ „ „	8 „
och „ <i>N. Nilsson</i> i Wrångebol	„ 9 „ „ „ „	9 „

§ 6.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

In fidem
H. A. Kolmodin.